

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, टंगाल

सूचनाको हक्सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) र सूचनाका हक्क सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम
सार्वजनिक गरिएको विवरण

आ.ब. २०७५/०७६ (२०७५ श्रावण देखि २०७५ आश्विन मसान्तसम्म)

१. आयोगको स्वरूप र प्रकृति

नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी सुशासन प्रबद्धन गर्नको लागि नेपालको संविधानको भाग २१, धारा २३८ मा संवैधानिक निकायको रूपमा अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको व्यवस्था गरिएको छ। जस अनुसार आयोगमा प्रमुख आयुक्त र अन्य चारजना आयुक्तहरु रहेछन्। प्रमुख आयुक्तले अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको अध्यक्ष भै काम गर्ने व्यवस्था छ। राष्ट्रपतिले संवैधानिक परिषदको सिफारिसमा प्रमुख आयुक्त र आयुक्तको नियुक्ति गर्ने प्रावधान छ। आयोगका प्रमुख आयुक्त र आयुक्तको पदावधी नियुक्तिको मितिले छ वर्षको हुनेछ। प्रमुख आयुक्त र आयुक्त ६५ वर्षको उमेरसम्म पदमा बहाल रहन सक्ने व्यवस्था रहेको छ।

संविधानको धारा २३९ ले सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले कानून बमोजिम भ्रष्टाचार मानिने कुनै काम गरेको देखिएमा अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले त्यस्तो व्यक्ति र सो अपराधमा संलग्न अन्य व्यक्ति उपर कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्न वा गराउन सक्ने व्यवस्था छ।

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका पदाधिकारीहरु

माननीय प्रमुख आयुक्त	नवीनकुमार घिमिरे
माननीय आयुक्त	डा. गणेशराज जोशी
माननीय आयुक्त	राजनारायण पाठक
माननीय आयुक्त	डा. साबित्री थापा गुरुङ

आयोगको केन्द्रीय कार्यालय, टंगाल, काठमाडौंमा रहेको छ। आयोग अन्तर्गत देहायका आठ वटा मातहतका कार्यालयहरु रहेका छन्।

सि. नं.	मातहत कार्यालयको नाम	कार्यालयको फोन नं.	फ्याक्स नं.
१.	अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, ईटहरी	०२५-५८६९७०	०२५-५८५६००
२.	अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बर्दिवास	०४४-५५०६८६	०४४-५५०५३१
३.	अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, हेटौंडा	०५७-५२१७४४	०५७-५२०३६९
४.	अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, पोखरा	०६१-५४०४५१	०६१-५४०४५२
५.	अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बुटवल	०७१-५४०८३७	०७१-५४०८२३

६.	अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बुटवल, सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्ज	०८१-५५०६२६, ०८१-५५०६२७	०८१-५५०४२६
७.	अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, सुर्खेत	०८३-५२३१७८	०८३-५२३८८४
८.	अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, कञ्चनपुर	०९९-५२१११७	०९९-५२२७९५

२. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

नेपालको संविधानको भाग २१ को धारा २३९ बमोजिम "(१) कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अखित्यारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले कानून बमोजिम अनुसन्धान गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

तर यस संविधानमा छुट्टै व्यवस्था भएको पदाधिकारी र अन्य कानूनले छुट्टै विशेष व्यवस्था गरेको पदाधिकारीको हकमा यो उपधारा लागू हुने छैन ।

(२) धारा १०१ बमोजिम महाभियोग प्रस्ताव पारित भई पदमुक्त हुने व्यक्ति, न्याय परिषदबाट पदमुक्त हुने न्यायाधीश र सैनिक ऐन बमोजिम कारबाही हुने व्यक्तिका हकमा निज पदमुक्त भइसकेपछि संघीय कानून बमोजिम अनुसन्धान गर्न वा गराउन सकिनेछ ।

(३) उपधारा (१) वा (२) बमोजिम भएको अनुसन्धानबाट सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले कानून बमोजिम भ्रष्टाचार मानिने कुनै काम गरेको देखिएमा अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले त्यस्तो व्यक्ति र सो अपराधमा संलग्न अन्य व्यक्ति उपर कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

(४) उपधारा (१) वा (२) बमोजिम भएको अनुसन्धानबाट सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिको काम कारबाही अन्य अधिकारी वा निकायको अधिकारक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने प्रकृतिको देखिएमा अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आवश्यक कारबाहीका लागि सम्बन्धित अधिकारी वा निकाय समक्ष लेखी पठाउन सक्नेछ ।

(५) अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले अनुसन्धान गर्ने वा मुद्दा चलाउने आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारमध्ये कुनै काम, कर्तव्य र अधिकार प्रमुख आयुक्त, कुनै आयुक्त वा नेपाल सरकारको अधिकृत कर्मचारीलाई तोकिएको शर्तको अधिनमा रही प्रयोग तथा पालन गर्ने गरी प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(६) अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कार्यविधि संघीय कानून बमोजिम हुनेछ ।" त्यसैगरी संविधानको धारा २९३ मा संवैधानिक निकायको काम कारबाहीको अनुगमन संसदीय समितिबाट हुने व्यवस्था रहेको छ भने धारा २९४ मा आयोगको बार्षिक प्रतिवेदन राष्ट्रपति समक्ष बुझाउने सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ ।

अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ ले आयोगलाई अनुसन्धान गरी अभियोजन गर्ने कार्यको अतिरिक्त कानुनी राज्यको अवधारणा अनुरूप सुशासन कायम गर्ने र सार्वजनिक सेवामा प्रभावकारिता ल्याउनका लागि आवश्यक हुने सुधारात्मक कार्यहरु गर्ने थप दायित्व समेत सुन्पेको छ । जस अन्तर्गत आयोगबाट निम्न कार्यहरु सम्पादित हुने गरेको छन्:



७८०

- विद्यमान ऐन, नियम वा प्रचलनमा त्रुटि भए सुधार गर्न सुझाव दिने
- अनुसन्धान तहकिकातको क्रममा न्यायिक हिरासतमा राख्ने र धरौटी वा जमानत लिई वा नलिई तारिखमा राख्ने वा छाड्ने ।
- भ्रष्टाचारलाई रोकथाम गर्ने उद्देश्यले निरोधात्मक एवं प्रबद्धनात्मक कार्यहरु गर्ने ।
- भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले स्थापित राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरुसँग समन्वय, आपसी सहयोग र सम्बन्ध सुदृढ गर्ने ।
- आवश्यकतानुसार सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञ वा विशिष्टीकृत सेवा प्राप्त गर्ने ।

२.१ आयोगको संस्थागत रणनीति (सन् २०१४-२०१९) अनुसार दूरदृष्टि, परिलक्ष्य, लक्ष्य तथा रणनीतिहरु देहाय अनुसार रहेको छ ।

२.१.१ दूरदृष्टि: नेपाललाई भ्रष्टाचारमुक्त मुलुकको रूपमा स्थापित गर्ने ।

२.१.२ परिलक्ष्य: सार्वजनिक क्षेत्रमा रहेको भ्रष्टाचारको नियन्त्रणबाट कानूनको शासन र सुशासन अभिवृद्धि गर्ने ।

२.१.३ लक्ष्य: सन् २०१९ सम्ममा सार्वजनिक क्षेत्रमा हुने भ्रष्टाचार सम्बन्धी क्रियाकलापहरुमा उल्लेख्य कमी आएको अनुभूति हुनेछ ।

माथि उल्लेखित दूरदृष्टि, परिलक्ष्य तथा लक्ष्य प्राप्त गर्न निम्नानुसारका मुख्य र परिपूरक रणनीतिहरु राखिएका छन् ।

२.१.४ रणनीतिहरु

- भ्रष्टाचार विरुद्धका नीति र कानूनहरुको कार्यान्वयनमा जोड दिने।
- भ्रष्टाचार नियन्त्रणको लागि निरोधात्मक कार्यहरु गर्ने ।
- भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्न प्रबद्धनात्मक कार्यहरु गर्ने ।

२.१.५ परिपूरक रणनीतिहरु

- अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा संलग्न बिभिन्न निकायबीच समन्वय प्रभावकारी बनाउने ।
- क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध स्थापित गरी विस्तार गर्ने ।

३. आयोगमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको सचिवालयको प्रमुखमा नेपाल सरकारबाट नियुक्त राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको सचिव रहने व्यवस्था छ । आयोगमा बाह्रवटा महाशाखाहरु रहेका र केन्द्रमा ४९५ मातहत ८ वटा कार्यालयहरुमा(बुटवलको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्ज समेत) ४२९ गरी कुल ९१६ जना कर्मचारीहरुको दरवन्दी रहेको छ । आयोगको संगठन तालिका अनुसूचि -१ मा संलग्न छ ।



७२९

श्रेणी/कार्यालय	टंगाल	इटहरी	बर्दिवास	हेटौडां	पोखरा	बुटवल	नेपालगंज	सुर्खेत	कंचनपुर	जम्मा
विशिष्ट	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१
राप.प्रथम	१३	१	१	१	१	१	०	१	१	२०
राप. द्वितीय	५८	४	४	४	४	४	१	४	४	८७
राप.तृतीय	९८	१४	१४	१४	१४	१२	४	१४	१४	१९८
राप.अनं.प्रथम	११८	१५	१५	१५	१५	१३	८	१५	१५	२२९
राप.अनं. द्वितीय	२५	२	२	२	२	२	१	२	२	४०
राप.अनं.तृतीय	२५	४	४	४	४	३	२	४	४	५४
राप.अनं.चतुर्थ	६२	७	७	७	७	६	४	७	७	११४
श्रेणी विहिन	९५	१०	१०	१०	१०	१०	८	१०	१०	१७३
जम्मा	४९५	५७	५७	५७	५७	५९	२८	५७	५७	९१६

४. आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा

नेपालको संविधानमा सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले कानून बमोजिम भ्रष्टाचार मानिने कुनै काम गरेको देखिएमा त्यस्तो व्यक्ति र सो अपराधमा संलग्नअन्य व्यक्तिहरु उपर कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने वा गराउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा दर्ता भएका भ्रष्टाचारसम्बन्धी विभिन्न उजुरीहरूलाई मन्त्रालयगत/निकायगत रूपमा वर्गिकरण गरी तोकिएका अनुसन्धान महाशाखा र आयोगको कार्यालयहरूबाट समेत उजुरीहरूको प्रारम्भिक छानविन तथा आवश्यकता अनुसार विस्तृत अनुसन्धान हुने ।

६. सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधि

आयोगबाट प्रदान गरिने सेवामा कुनै दस्तुर नलाग्ने । नेपाली नागरिकले सूचनाको हक अन्तर्गत सूचना मान्न आएमा दशा पेजसम्मको सूचना निःशुल्क प्राप्त हुने र सो भन्दा माथि भएमा प्रति पेज रु. ५/- दस्तुर लाग्ने, सूचनाको प्रकृति हेरी बढीमा १५ दिन सम्मको अवधी लाग्ने ।



४१

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

क. प्रकृया

आयोगमा प्राप्त उजुरीहरु दर्ता पश्चातः स्क्रिनिङ कमिटीमा छलफल भै सोही कमिटीबाट तामेलीमा राख्न, कारबाहिका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाउन सिफारिश गर्ने र अनुसन्धान गर्नुपर्ने उजुरीहरु सम्बन्धित महाशाखामा पठाउने। महाशाखाबाट उजुरी उपर प्रारम्भिक छानविन गरिने। उजुरीहरु विस्तृत अनुसन्धान गर्नुपर्ने देखिएमा आयोगको निर्णय अनुसार विस्तृत अनुसन्धान भई अन्तिम निर्णय आयोगबाट हुने।

ख. निर्णय गर्ने अधिकारी

सम्बन्धित विषयको प्रकृति अनुसार आयोगका सचिव एवं आयोग।

८. सूचना अधिकारीले उपलब्ध गराएको सूचना उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव श्री महेश्वर न्यौपाने

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण: प्राप्त उजुरी, फछ्यौट र बाँकीको अवस्था (श्रावण देखि असोजसम्म)

गत आ.ब. को अ.त्या.	आ.ब. २०७५।७६	आ.ब. २०७५।७६ श्रावण देखि असोज सम्मको सम्मको उजुरी	फछ्यौट					प्रगति प्रतिशत	
			विस्तृत अनुसन्धान (३ महिना भित्रको)	तामेली	सुझाव सहितको तामेली	आयोगको अन्य कार्यालय वा महाशाखा प्रेषित	अन्य उजुरीमा गाभिएको		
७,०८८	४,६७०	११,७५८	१५०	१,२७८	१४	१४६३	४१३	३,३९८	२९

९.१ भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि निरोधात्मक र प्रबद्धनात्मक रणनिति साथै दण्डात्मक कार्यहरु

अघित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ ले आयोगको काम, कर्तव्य, अधिकार र कार्यविधिको सम्बन्धमा छुट्टै व्यवस्था गरी आयोगलाई भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक र दण्डात्मक कार्य गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ। त्यसैगरी भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि प्रबद्धनात्मक तथा निरोधात्मक कार्य सम्बन्धी अवधारणा पत्र २०७४ लागू गरिएको छ।

९.१.१ भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा आयोगबाट भएको दण्डात्मक कार्यको विवरण:-

क. २०७५ साउनदेखि २०७५ असोज मसान्तसम्म जम्मा ८४ वटा मुद्दामा १५९ जनालाई प्रतिवादी बनाई सम्मानित विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरी ३२ करोड १३ लाख २९ हजार चारसय उनन्तीस रुपैयाँ विगो माग दावी गरिएको छ।

४२



४२९

ख. स्टिङ अपरेशनमा प्राप्त सफलता र पछिल्लो अवस्था : चालु आर्थिक वर्षको श्रावण देखि असोज मसान्तसम्म घुसखोरीमा रंगेहात पक्राउ गरी विशेष अदालत, काठमाडौंमा मुद्दा दायर गरिएको छ ।

**विशेष अदालतमा स्टिङ अपरेशनमा कारबाही गरी मुद्दा दायर
गरिएका विभिन्न पदहरु सहितको विवरण**

क्र.सं.	पदहरु	संख्या	क्र.सं.	पदहरु	संख्या
	सहन्यायाधिकर्ता	१		उपसचिव	१
	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	१		प्र.ना.उ.	१
	वरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत	१		उप-रजिष्टर	२
	डिभिजनल इन्जिनियर	१		मालपोत अधिकृत	१
	मेकानिकल इन्जिनियर	१		शाखा अधिकृत	१
	नापी अधिकृत	१		प्रहरी निरक्षक	२
	असुली सहायक	१		प्रहरी नायव निरक्षक	३
	लेखापाल	२		खरिदार	२
	सव इन्जिनियर	२		सह लेखापाल	१
	नायव सुव्वा	४		प्रहरी सहायक निरक्षक	२
	सर्वेक्षक	३		प्राविधिक सहायक	१
	इलेक्ट्रिसियन तह ३	२		मेडिकल सहायक नीजि	१
	प्रा.शि. (लेखा हेर्ने)	१		जन्मरदार	१
	कार्यालय सहायक	१		अभिन	१
	कार्यालय सहयोगी	३		प्रहरी हवलदार	५
	मध्यस्थकर्ता	१		प्रहरी जवान	५
	विचैलिया	१			

ग. गैरकानूनी रूपमा अकुत सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेको उजुरीमा छानविनको अवस्था

चालु आर्थिक वर्षको श्रावण देखि असोजमसान्तसम्ममा सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिले गैरकानूनी रूपमा सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेको उजुरी छानविन गर्दा सम्पत्ति विवरण अमिल्दो तथा अस्वभाविक देखिए विस्तृत अनुसन्धान गरी उच्च तहका १ जना राष्ट्रसेवकलाई ३ करोड १८ लाख ७३ हजार ७२१ विगो मागदावी गरी विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरिएको छ ।

९.१.२ निरोधात्मक रणनीति

निरोधात्मक रणनीति अन्तर्गत आयोगले भ्रष्टाचारको जोखिमपूर्ण क्षेत्र तथा विद्यमान पद्धतिका कमजोरी र भ्रष्टाचारका प्रमुख कारणहरुको पहिचानमा जोड दिएको छ । भ्रष्टाचार न्यूनीकरण र निरोधका लागि सार्वजनिक निकायले अपनाउनुपर्ने उपायहरुका बारेमा नीतिगत सुझाव दिने साथै भ्रष्टाचार नियन्त्रणका



४१९

लागि विभिन्न निकायहरुबाट सम्पादन हुने क्रियाकलापहरूबीच समन्वय एवं तिनको अनुगमन जस्ता कार्यहरु निरन्तर गर्दै आएको छ ।

आयोगकै पहलस्वरूप सार्वजनिक निकायमा आचारसंहिता तर्जुमा गरी लागू गराउने प्रयत्न भएको छ । विभिन्न मन्त्रालय र केन्द्रीय निकायहरुमा गठित सम्पर्क विन्दु (Focal Point) मार्फत आचार संहिताको नियमित अनुगमन गर्ने कार्यको प्रारम्भ भएको छ ।

स्थलगत रूपमै विभिन्न अनुसन्धान टोलीहरु परिचालन गरी भ्रष्टाचार विरुद्धको छानविनलाई परिणाममुखी तुल्याउने विषयमा पनि आयोग सक्रिय रहेंदै आएको छ । यसका लागि क्षेत्रीय र सम्पर्क कार्यालयहरुलाई विशेष रूपमा परिचालित गरिएको छ । सार्वजनिक निकायहरुमा कार्य संचालन कार्यविधि (Standard Operational Procedures) तयार गर्न लगाउने र कार्यसम्पादन दिग्दर्शन, कार्यविधि वा विनियम बनाई कार्यसम्पादनलाई सरलीकरण गर्न लगाउने विषयमा पनि आयोगले सुझावहरु दिँदै आएको छ ।

नागरिक सेवा प्रवाह तथा सार्वजनिक सरोकारका विषयमा सार्वजनिक निकाय र पदाधिकारीहरुबाट सम्पादित कार्यको प्रभावकारिताका लागि सम्बद्ध निकायका जिम्मेवार पदाधिकारीहरुसँग अन्तर्क्रिया/बैठकहरु आयोजना गरिएका छन् । आयोगका माननीय प्रमुख आयुक्त र माननीय आयुक्तहरुको समुपस्थितिमा विभिन्न निकायहरुबाट प्रवाहित सेवाको अवस्था, समस्या तथा चुनौतीहरु एवं समाधानका उपायहरुबारे छलफल गरी सहजीकरण र समन्वय जस्ता पक्षमा सुधार भई सेवाप्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन सहयोग पुगेको छ ।

९.१.३ प्रवर्द्धनात्मक रणनीति

प्रवर्द्धनात्मक रणनीति अन्तर्गत भ्रष्टाचार नियन्त्रणसम्बन्धी अन्तर्क्रिया, छलफल र गोष्ठी तथा सामुदायिक शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको छ । भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा आयोगको भूमिका समेटिएको डकुमेन्ट्री तयार गर्ने, पत्रपत्रिका तथा एफ.एम. रेडियो समेतबाट सन्देशमूलक सूचनाहरु प्रकाशन र प्रसारण गर्ने, ब्रोसर एवम् पोष्टर र पम्पलेट जस्ता सामाग्रीको छपाइ तथा वितरण गर्ने र नियमित रूपमा भ्रष्टाचारविरुद्धका महत्वपूर्ण लेख रचनाहरु समावेश भएका पुस्तिकाहरु प्रकाशन गर्ने कार्य हुँदै आएका छन् । आयोगले भ्रष्टाचारविरुद्ध निष्पक्ष र उत्कृष्ट समाचार सम्प्रेषण गर्ने संचार माध्यमका अतिरिक्त अन्य विभिन्न माध्यमबाट भ्रष्टाचार नियन्त्रणको अभियानमा सहयोग पुऱ्याउने विशेष व्यक्तिहरुलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने नीति कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । यसका अतिरिक्त भ्रष्टाचार विरुद्धका राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय दिवसहरुलाई आयोगले उल्लास र विशेष भव्यताका साथ सम्पन्न गर्ने अभ्यासको थालनी गरेको छ ।

९.१.४ आयोगबाट भएका कार्यहरु

आर्थिक बर्ष २०७५/०७६ को २०७५ श्रावण देखि असोजसम्म आयोगबाट भएका कार्यहरु निम्न अनुसार छन् ।

क. माननीय प्रमुख आयुक्त श्री नवीनकुमार घिमिरेबाट पदभार ग्रहण

अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका माननीय कार्यवाहक प्रमुख आयुक्त श्री नवीनकुमार घिमिरेले सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूबाट आयोगको प्रमुख आयुक्तमा नियुक्त भए पछि मिति २०७५/०६/०४ मा शपथ लिइ सोही दिन पदभार ग्रहण गर्नु भयो ।

७



४२९

ख. वार्षिक समीक्षा गोष्ठी सम्पन्न

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगद्वारा आयोजित आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को वार्षिक प्रगति समीक्षा गोष्ठी २०७५/०५/२४ गते सम्पन्न भयो ।

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा कुल १९,४८८ उजुरीमध्ये १२,४०० उजुरी फछ्यौट भई बाँकी रहेका ७,०८८ उजुरीहरू भने चालु आर्थिक वर्षमा जिम्मेवारी सेरेर आएका छन् । आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा पेरेका विभिन्न मन्त्रालयगत उजुरीहरूको संख्या हेर्दा शिक्षा क्षेत्रसँग सम्बन्धित १८.३२ प्रतिशत, सङ्घीय मामिलासँग सम्बन्धित १८ प्रतिशत, भूमिसम्बन्धी करिब ६.५ प्रतिशत, वनसँग सम्बन्धित करिब ४.५ प्रतिशत, स्वास्थ्य सेवासँग सम्बन्धित ४.३७ प्रतिशत र अन्य निकायसँग सम्बन्धित ३८.८ प्रतिशत रहेका छन् ।

विभिन्न निकायसँग सम्बन्धित जम्मा उजुरी र फछ्यौट भएका उजुरीको संक्षिप्त विवरण

सि.नं.	मन्त्रालय	जम्मा उजुरी संख्या	प्रतिशत	फछ्यौट भएका उजुरी संख्या
१	शिक्षा	३५७०	१८.३२	२४९९
२	सङ्घीय मामिला	३५११	१८.०२	२२८१
३	भूमिसुधार तथा व्यवस्था	१२६२	६.४८	७३३
४	वन तथा भूसंरक्षण	८७४	४.४८	६११
५	स्वास्थ्य	८५१	४.३७	६०४
६	गृह	८०४	४.१३	५०४
७	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	५५०	२.८२	४०७
८	अर्थ	५०४	२.५९	३७४
९	अन्य निकाय	७५६२	३८.८०	४१८७
१०	जम्मा	१९४८८	१००	१२४००

ग. सुशासन प्रवर्द्धन र विकास निर्माण कार्यमा सहजीकरणसम्बन्धी अन्तर्क्रिया

माननीय प्रमुख आयुक्त श्री नवीनकुमार घिमिरेको उपस्थितिमा नेपाल सरकार मुख्य सचिव र सचिवहरूसँग मिति २०७५/०६/१२ गते आयोगमा आयोजित "सुशासन प्रवर्द्धन र विकास निर्माण कार्यमा सहजीकरण" विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रम संचालन भयो ।

घ. राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिसँग आयोगको अन्तर्क्रिया

मिति २०७५ असोज १७ गते अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समिति वीच अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भयो ।

ड. आयोगको कार्यालय, पोखराको नयाँ भवन शिलान्यास

प्रमुख आयुक्त माननीय श्री नवीनकुमार घिमिरेले मिति २०७५ असोज २४ गतेका दिन विशेष कार्यक्रमका वीच अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धानको कार्यालय, पोखराको नयाँ भवनको शिलान्यास गर्नु भयो ।

४३०



४२९

च. स्याङ्गजामा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, पोखराको आयोजनामा मिति २०७५ असोज २४ गते "भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धि अन्तर्क्रिया" कार्यक्रम माननीय प्रमुख आयुक्त श्री नवीनकुमार घिमिरेको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न भयो ।

छ. पोखरामा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, पोखरा र नागरिक समाज पोखराको आयोजनामा मिति २०७५/०६/२५ मा आयोगका प्रमुख आयुक्त श्री नवीनकुमार घिमिरेको प्रमुख आतिथ्यमा "भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा अखितयार र नागरिक समाजको भूमिका" विषयक कार्यक्रममा सन्पन्न भयो ।

ज. मोरडमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न

आयोगका माननीय आयुक्त डा.सावित्री थापा गुरुङको प्रमुख आतिथ्यमा मिति २०७५ असोज १४ गते विराटनगर महानगरपालिकाको सभाहलमा स्थानिय तहका वडा अध्यक्षसँग "भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको भूमिका" विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भयो ।

झ. सुनसरीमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न

आयोगका माननीय आयुक्त डा.सावित्री थापा गुरुङको प्रमुख आतिथ्यमा मिति २०७५ असोज १५ गते सुनसरीको तरहरा स्थित क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्रको सभाहलमा स्थानिय तहका वडा अध्यक्षसँग "भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको भूमिका" विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भयो ।

ज. अन्तरक्रिया र छलफल

प्रवर्द्धनात्मक रणनीति अन्तर्गत आयोग मातहतका कार्यालयहरूको संयोजनमा विभिन्न जिल्लाका कार्यालय प्रमुखहरू, नागरिक समाज, संचारकर्मी, गैरसरकारी संघसंस्था, उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधि, कानून व्यवसायी लगायत समाजका अगुवा समेतको सहभागितामा विभिन्न मितिमा अन्तर्क्रिया तथा छलफल कार्यक्रमहरू संचालन गरिएका छन् ।

आयोगको संस्थागत रणनीतिक योजना २०१४-२०१९ को विज्ञ र सरोकारवाला निकायको प्रतिनिधि समेत राखी मध्यावधी मूल्याङ्कन गरियो । र नयाँ रणनीतिक योजना तर्जुमाका लागि समिति गठन गरिएको छ ।

ट. सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम

आयोग तथा मातहतका कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०६४/६५ देखि भ्रष्टाचार विरुद्धको जनचेतनामूलक सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्दै आएको छ । खासगरी उच्च माध्यमिक विद्यालय र क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थी र शिक्षकहरूलाई लक्षित गरी संचालित गरिएको छ ।

ठ. सम्पर्क विन्दु (Focal Point) बैठक

आयोगबाट भएका निर्णयहरू कार्यान्वयनको समीक्षा गर्न तथा भ्रष्टाचार न्यूनीकरणसम्बन्धी समसामयिक विषयहरूमा विभिन्न मन्त्रालय र निकायका सम्पर्क विन्दुको रूपमा तोकिएका जिम्मेवार पदाधिकारीहरुसँग नियमित रूपमा बैठकको आयोजना गरिएको छ ।



ड. जानकारी एवम् सन्देशमूलक सूचना प्रकाशन र प्रसारण

आयोगले आफ्नो वेभपेज, फेसबुक तथा ट्वीटरको माध्यमबाट एवं आयोगका कार्यालयहरुबाट आ-आफ्ना कार्य क्षेत्रका स्थानीय पत्रपत्रिका तथा एफ.एम. रेडियोहरु मार्फत भ्रष्टाचारका विरुद्धमा जनचेतना सिर्जना गर्ने उद्देश्यले विभिन्न सन्देशमूलक सूचनाहरु प्रसारण गर्ने गरेको छ। यसका अतिरिक्त आयोगका गतिविधिहरु समेटी बुलेटिन र ब्रोसर प्रकाशन गरी वितरण समेत गर्ने गरिएको छ। भ्रष्टाचार विरोधी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने विभिन्न प्रकारका प्रचार सामाग्रीहरु नियमित रूपमा प्रकाशन गरी वितरण समेत गर्ने गरिएको छ।

३. आयोग पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरुको आचारसंहिता

आयोगमा कार्यरत जनशक्तिलाई थप अनुशासित, नैतिकवान र जवाफदेही बनाउन आचारसंहितालाई परिमार्जन गरी आयोग पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरुको आचार संहिता, २०७३ अवलम्बन गरिएको छ। परिवर्तित सन्दर्भ र आयोगको गरिमा अनुरुप आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुलाई अनुशासित र मर्यादित बनाउन विद्यमान आचार संहितामा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्दै लगिनेछ।

४. अदालतका फैसलाहरुको अध्ययन र विश्लेषण गर्ने

अदालतद्वारा भएको फैसलाहरुको अध्ययन विश्लेषण गर्ने तथा मुद्दा सफलता र असफलताका कारणहरु पहिचान गरी आगामी दिनमा गर्नुपर्ने सुधारका उपायहरु अबलम्बन गर्न अनुसन्धान तहकिकात, मुद्दा तयारी र बहस पैरवी प्रक्रियालाई अझ सुदूढ र व्यवस्तित बनाई अधिकतम सफलता प्राप्त गर्न अदालतबाट भएका फैसलाहरुको अध्ययन गर्ने कार्य भैरहेको छ।

५. तालिम कार्यक्रम/अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागिता

कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि आयोगको संस्थागत रणनीति एक महत्वपूर्ण पक्ष हो। कुनै पनि संगठनको लक्ष्य प्राप्तिमा मानवीय पूँजीको (Human Capital) अहम् भूमिका रहने हुँदा आयोगमा कार्यरत कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिमा जोड दिएको छ। आ.व. २०७५।।।।। को श्रावण देखि असोज मसान्तसम्म आयोग र आयोग अन्तर्गत कार्यरत ६५ जना कर्मचारीहरु लाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने तालिममा सहभागी गराइएको छ।

६. नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण तथा सुशासन सम्बन्धी अध्ययन:-

आयोगले सार्वजनिक निकायबाट प्रदान हुँदै आएको सेवा प्रवाह र सुशासनको अबस्था, सुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा आयोगको भूमिका लगायत विषयमा सेवाग्राही अवधारणा सर्वेक्षण गर्ने कार्य गरिएको छ।

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुख:- सचिव श्री महेश्वर न्यौपाने

प्रवक्ता:- सहसचिव श्री रामेश्वर दंगाल ९८५१२३३२८९

सूचना अधिकारी:- उपसचिव श्री मदन कोइराला ९८५११८७३०८

सहायक सूचना अधिकारी:- शाखा अधिकृत गोकुल पन्त ९८५१२०२८३५

आयोग मातहतका ८ वटा कार्यालयहरुका (बुटवलको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्ज समेत) सूचना अधिकारीहरुको नाम र सम्पर्क टेलिफोन नं. देहाय अनुसार रहेको छ।



४२९

कार्यालयको नाम	सूचना अधिकारीको नाम	सम्पर्क टेलीफोन नं.
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, इटहरी	उपसचिव श्री नरेन्द्र प्रसाद भट्टराई	९८४९२५११२४
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, बर्दिवास	उपसचिव श्री पुरुषोत्तम ढकाल	९८४९८०६४६९
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, हेटौडा	उपसचिव देव कुमार राई	९८४९३५९९९०
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, पोखरा	उपसचिव श्री रमेश ढकाल	९८४९०३१७९७
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, बुटवल	शा.अ. सुरेश ढकाल	९८५७०६३१४६
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, सुखेत	शा.अ. श्री मेघनाथ सापकोटा	९८४८०२८१०४
अ.दु.अ.आ.कार्यालय बुटवलको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगन्ज	शा.अ. श्री निराजन शर्मा	९८४३७०१५६६
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, कन्चनपुर	उपसचिव राजन नेपाल	९८५८७५२३७७

११. संविधान, ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची

- नेपालको संविधान,
- अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
- भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९
- अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग कार्यविधि, २०७३
- अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूको आचार संहिता, २०७३
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- विशेष अदालत ऐन, २०५९

१२. आमदानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबारसम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

आर्थिक बर्ष २०७५/७६ को प्रथम चौमासिकसम्म विनियोजन तथा खर्चको विवरण

बजेट उपर्युक्त	बजेट शीर्षक	बार्षिक बजेट विनियोजन (रु. हजारमा)	बार्षिक कुल खर्च(रु.हजारमा)
अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग(प्रशासनिक खर्च समेत) (२०६०११३)	चालु	३७६४८६	६५७८६
पुँजिगत तर्फ (२०६०११४)	पुँजिगत	१८९९४	५४७
चालु तर्फ (२०६००१३)	चालु	५२००	१२६५



१३. तोकिए बमोजिमको अन्य विवरण

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट चालु आ.व. मा प्रकाशन भएका प्रतिवेदन तथा अन्य प्रकाशनहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको आधारभूत प्रशिक्षण दिग्दर्शन, २०७४
- प्रवर्द्धनात्मक तथा निरोधात्मक कार्यसम्बन्धी अवधारणापत्र, २०७४
- आयोगको सत्ताईसौं वार्षिक प्रतिवेदन (आर्थिक वर्ष २०७३/७४)
- आयोगको सत्ताईसौं वार्षिक प्रतिवेदनको सारांश
- अखितयार बुलेटिन
- स्मारिका प्रकाशन, २०७४

१४. अधिल्लो आ.व.मा सञ्चलित कार्यक्रमहरु

- सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम
- अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम
- समन्वय बैठक
- बैदेशिक तालिम तथा अवलोकन भ्रमण
- कानूनमा सुधारका लागि अन्तर्राष्ट्रिय तथा मस्यौदा तयारी कार्य
- भ्रष्टाचार विरुद्धको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस
- अनुसन्धानका लागि आधारभूत तालिम कार्यक्रम
- आयोगको स्थापना दिवस कार्यक्रम

१५. सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सोको प्रतिवेदन

भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी देशमा सुशासन कायम गर्ने अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आ.व. २०७३/७४ मा गरेका कार्यहरुको वार्षिक प्रतिवेदन सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू समक्ष पेश भइसकेको छ। उक्त प्रतिवेदन आयोगको वेबसाईटमा राखिएको छ।

१६. सार्वजनिक निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्ने तोकिएको समयावधि

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४, आयोगसँग सम्बन्धित ऐन, नियमावलीमा गोप्य रहने भनि उल्लेख गरेका सूचना बाहेक सबै प्रकारका सूचनाहरु आयोगको वेबसाईट मार्फत् दैनिक जानकारी गराईएको छ।

१७. सार्वजनिक निकायमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सूचना दिएको विषय

२ (दुई) वटा।

१८. आयोगको वेबसाइट र सोको विवरण

आयोगको वेबसाइट www.ciaa.gov.np रहेको छ। उक्त वेबसाइटमा आयोगको परिचय, आयोगका पदाधिकारीहरुको परिचय, गठन, सांगठनिक संरचना, आयोग मातहतका कार्यालयहरुको विवरण, ऐन कानून,

४२

प्रतिवेदन, सूचना, प्रेस विज्ञप्ति तथा आयोगका विभिन्न प्रकाशनहरु सूचीकृत गरिएको छ । यसका अलावा अनलाइन मार्फत उजुरी प्रेषित गर्ने व्यवस्थासमेत मिलाइएको छ । २०७२ माघ महिनादेखि आयोगको हटलाइन १०७ मार्फत उजुरी गुनासाहरु संप्रेषण गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ । यसका साथै आयोगको Android मोबाइल एप्लिकेशन FACCIAA (Fight Against Corruption) समेतबाट उजुरी तथा गुनासाहरु सजिलैसँग आयोगमा संप्रेषण गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । आयोगको फेसबुक पेज www.facebook.com/NepalCIAAमार्फत आयोगका प्रेसविज्ञप्ति सार्वजनिक गरी सूचना संप्रेषण गर्ने व्यवस्था गरिएकोछ ।

१९. विविध

आयोगका गतिविधिहरुका सम्बन्धमा थप जानकारी तथा सूचनाहरु आयोगको वेबसाइट www.ciaa.gov.npतथा आयोगको फेसबुक पेज www.facebook.com/NepalCIAAबाट समेत प्राप्त गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

आयोगको सम्पर्क

पो.ब.नं. १९९६
ठागाल, काठमाडौं
नेपाल ।

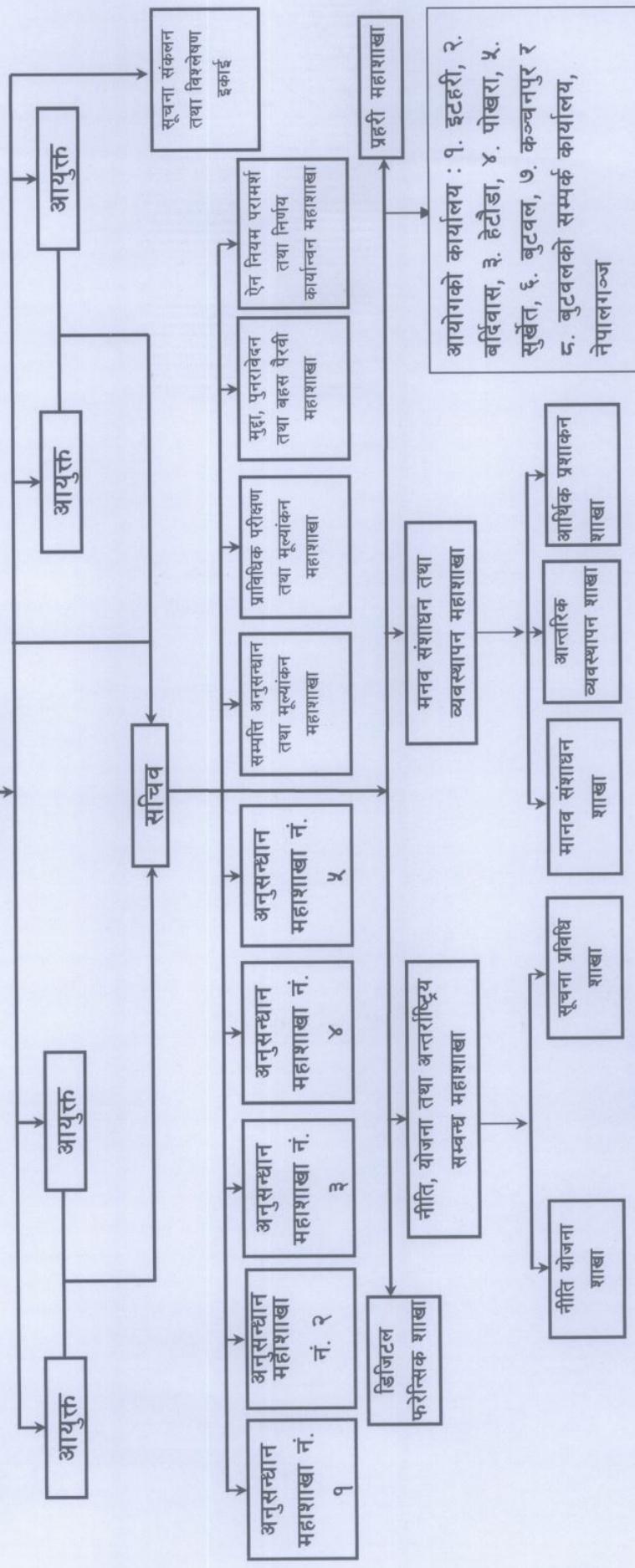
फोन तथा फ्याक्स

फोन: ०१-५२६२९५९, ०१-५२६२९९९, ०१-५२६२९७३, ०१-५२६२९०२, ०१-५२६२०५९
फ्याक्स: ९७७-१-५२६२९२८, ५२६२९०४
टोल फ़ि नं.: १६६०-०१-२२२३३
हटलाइन नं.: १०७

E-mail: akhtiyar@ntc.net.np



प्रमुख आयुक्त



मान्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत
मिति २०७५.३.३२

सूचना संकलन
तथा विश्लेषण
इकाई

मुद्दा, पुनरावेदन
तथा बहस पैरवी
महाशाखा

ऐन लियम परामर्श
तथा निर्णय
कार्यान्वयन
महाशाखा

प्रहरी महाशाखा

आयोगको कार्यालय : १. इटहरी, २.
बर्दिवास, ३. हेटौडा, ४. पोखरा, ५.
सुर्खेत, ६. बुटवल, ७. कञ्चनपुर ८.
बुटवलको सम्पर्क कार्यालय,
नेपालगञ्ज

मानव संशोधन तथा
व्यवस्थापन महाशाखा

सूचना प्रविधि
शाखा

आन्तरिक
व्यवस्थापन शाखा

आधिक प्रशाकन
शाखा



७२८

अधिकारी
दुर्लभ
२०७५ अक्टूबर तारिख